

Képzés tanároknak

Erasmus+

SUPREM

BEVEZETÉS

A SUPREM projekt fő célja, hogy a nemzetközi tapasztalatok felhasználásával komplex módon, a tanulók életmódbeli kompetenciáit támogatva segítséget nyújtson a 12-14 éves korosztálynak és az érintett szülőknek, valamint pedagógusoknak

Ennek keretében közel 18 hónapos közös munka eredményeként 4 db pedagógus továbbképzési anyag született, melyeket szívből ajánlunk iskolai, szabadidős és ifjúsági foglalkozásokra is.

A tanárok részére kifejlesztett kurzus egy komplex, módszertani gyűjteményt tartalmazó képzési terv, ami online és egyéni tanulásra egyaránt elérhető lesz támogató eszközként az iskolákban. A képzés tartalmazza az oktatási egységek útmutatóját és háttér-információit is, illetve módszertant is biztosít a sikeres megvalósítás érdekében.

A képzés kapcsolódni fog a diákoknak kifejlesztett kurzushoz, de más témákat is tartalmaz.

A képzés fő céljai:

- módszertan biztosítása a SUPREM hallgatói kurzussal való együttműködéshez
- támogatja a tanárokat abban, hogy a szülőket bevonják az iskolai tevékenységekbe, és együttműködjenek velük a segítségnyújtásban
- tanulók fejlesztése

A képzés négy modulból áll:

1. Életvezetési készségek és fejlesztési lehetőségeik az iskolai oktatásban
2. SUPREM diákoknak kifejlesztett tanfolyam módszertana
3. Szülői együttműködés fokozása
4. Hatékony módszerek a szülők bevonására az iskolai tevékenységekbe

A szerzők

www.suprem.eu

A SZÜLŐI EGYÜTTMŰKÖDÉS FOKOZÁSA

A következő tréningmodulban olyan témákat érintünk, amelyek a tanári munka kevésbé hangsúlyosan tárgyalt részét képezik, azonban nagyon fontos hatásuk van a pedagógiai munka hatékonyságára. Tanárként leginkább a tanulókra, a tananyagra és az iskola belső működésére koncentrálunk, és előfordulhat, hogy kevésbé tudatos az, ahogyan a tanítványaink szüleivel kapcsolatos feladatainkat végezzük. Ezek azonban legalább olyan fontos részei a pedagógiai munkának, mint az, hogy milyen módszereket használunk a tanítási órán.

A modul áttekintése, az ajánlott külső források elolvasása és a feladatok elvégzése után a következő tanulási eredményeket várjuk.

- A pedagógus ismeri a kommunikáció adekvát formáit, azonosítja adott szituációban a megfelelő kommunikációs csatornát, felméri a szülők kommunikációs igényeit és összehangolja azt a hatékony tanulási folyamat biztosítása érdekében szükséges információáramlással.
- Felismeri és elkerüli a kommunikációs csapdákat. Képes a szülőket, szülői közösségeket ösztönözni és bevonni a közös munkába.
- Felméri a szülő-tanár együttműködéssel, és a tanulókkal szemben támasztott szülői elvárásokat, képes reális, közös célok meghatározására és ezek tolmácsolására a szülők és a tanulók felé is.
- Elkötelezett az együttműködés hatékonysága irányában és rugalmasan, de következetesen alkalmazza az egyénenként különböző kapcsolattartási és kommunikációs stratégiákat.
- Önálló kezdeményezéseket fogalmaz meg az iskola és a szülők együttműködésének fokozására és ezeket beépíti a munkájába.

A modul időszükséglete: 4 óra

A modul tematikája

1. Kommunikáció a szülők és az iskola között, célok közös meghatározása
2. Megosztott felelősség
3. Szülők, mint példaképek bevonása

1. TEMATIKUS EGYSÉG

KOMMUNIKÁCIÓ A SZÜLŐK ÉS AZ ISKOLA KÖZÖTT

Ha a kommunikációról beszélünk, általában a kapcsolattartás egy formáját értjük alatta. Olyat, ami arra való, hogy információkat közöljünk és kapjunk. Nem feltétlenül gondolunk arra, hogy ez a kapcsolat milyen jellegű, milyen minőségű, milyen gyakran történik kommunikáció közöttük.

Az iskola és a szülői ház közötti kapcsolat speciális. Egyrészt azért, mert sok pedagógus, és ennél jóval több szülő között valósul meg, így igen változatos lehet, másrészt mert dinamikus, folyton változó.

E szövevényes kapcsolatrendszer vonatkozásában sok kérdés merül fel. Milyen információkat közöl egyik fél a másikkal? Milyen gyakorisággal történik az információcsere, és csere-e egyáltalán, vagy pedig pusztán tényközlés? Vannak-e szabályai? Mit vár egyik fél a másiktól a kommunikáció során?

A kommunikáció korunkban folyamatosan változik. Új terek, lehetőségek nyílnak, változik a használt nyelvezet. Vannak azonban olyan területek, amik állandók maradnak. Ezek közül legfontosabb, hogy a szülő és az iskola kapcsolatában a gyermeknek kell a középpontban állnia, hiszen a kapcsolat alapja ő maga.

A kommunikáció folyamatában minden félnek megfogalmazódnak bizonyos elvárásai a többivel szemben. Felénk, az iskola (pedagógusok) felé a társadalom, a szülő és a gyermek is támaszt bizonyos elvárásokat. Hogyan tudunk ezeknek megfelelni? Hogyan kommunikálhatunk úgy a szülőkkel, hogy az a lehető legjobban szolgálja a gyermek javát?

Hogyan vonhatjuk be a szülőket az iskola életébe? Hogyan tudatosíthatjuk bennük, hogy a gyermek fejlődésének felelőssége mindkettőnké? Legfontosabb lehet a kölcsönös bizalom, és az akarat a szülők

részeről. Feladatunk, hogy elnyerjük/ megtartsuk a szülők bizalmát, elérjük, hogy igényük legyen az iskolával való minőségi kapcsolat kialakítására. Ennek a kapcsolatnak kereteit J.L.Epstein dolgozta ki:

- Szülői feladatok: - tanulástámogató otthoni környezet megteremtése;
- Kommunikáció: - az iskola-szülő és a szülő-iskola közötti kommunikáció formái;
- Önkéntesség: - a szülő részvétele az iskola/osztály életében a gyermek érdekében;
- Otthoni tanulás: - segítségnyújtás a házi feladatokban, iskolai munkák elkészítésében;
- Döntéshozatal: - szülői részvétel az iskolai döntéshozatalban;
- Együttműködés az iskolát és a családot körülvevő tágabb közösség intézményeivel.

Ennek kialakításában, fejlesztésében szeretnénk segíteni úgy, hogy problémákat vetünk fel, és ötleteket (nem kész megoldásokat) adunk, hogy hatékonyabb, megfelelőbb lehessen a szülők és az iskola kommunikációja.

1.FELADAT

A következő feladathoz válasszon ki egy osztályt, amelyet tanít. Ha osztályfőnök, akkor gondoljon az osztályára, illetve a szülőkre, a velük folytatott kommunikációra.

Gondolatban térképezze fel a kiválasztott osztály szülői közösségét és töltsse ki az alábbi táblázatot.

Az osztály létszáma	
Szülők létszáma, akik legalább hetente személyesen megkeresnek, függetlenül attól, hogy van-e probléma a gyermekükkel.	
Szülők létszáma, akik csak akkor keresnek meg, ha valami problémát éreznek, tapasztalnak.	
Szülők létszáma, akik nem keresnek meg, de reagálnak a megkeresésre.	
Szülők létszáma, akik nem reagálnak a megkeresésre.	
Hetente ennyi órában vagyok személyesen elérhető a szülők számára (tanítási óráimon túl, kihirdetett időpontban)	
Véleményem szerint a leghatékonyabb kommunikációs mód és csatorna:	
Jellemzően akkor kezdeményezek kommunikációt a szülőkkel, ha:	

Mindannyian, a személyiségünknek megfelelő kommunikációs formákat és kommunikációs gyakoriságot preferáljuk. Tanárként fontos, hogy proaktív módon ne várjuk a szülőtől a kommunikációt, hanem megtaláljuk azt a formát, tartalmat és gyakoriságot, ami optimális minden érintett számára. Ehhez nyújthat az segítséget, ha felmérjük a tanév elején (vagy az osztállyal közös munka elején), hogy mit és hogyan részesítenek előnyben a szülők. Ezzel egyrészt kinyitjuk a kapukat, másrészt felesleges csalódásoktól és sikertelenségtől is megkímélhetjük magunkat.

A következőkben egy példát mutatunk arra, hogy miként lehet a szülők kommunikációs igényeit felmérni.

SZÜLŐI IGÉNYEK FELMÉRÉSE A SZÜLŐK ÉS AZ ISKOLA KÖZÖTTI KOMMUNIKÁCIÓRÓL

Milyen kommunikációs formát részesít előnyben?

ÍRÁSBELI	DIGITÁLIS	SZEMÉLYES
LEVÉL	E-MAIL	SZÜLŐI ÉRTEKEZLET
ÜZENŐ FÜZET	E-NAPLÓ	FOGADÓÓRA
MÁS:	KÖZÖSSÉGI HÁLÓK	MÁS:

Milyen gyakran szeretne az iskolával kommunikálni?

NAPI RENDSZERESSÉGGEL	HETENTE	HAVONTA	CSAK HA ÖN KEZDEMÉNYEZI

Milyen témakörökben szeretne tájékoztatást kapni az iskolától gyermekével kapcsolatban?

GYERMEKE TANULMÁNYI EREDMÉNYE	GYERMEKE MAGATARTÁSA	HOGYAN TUDNÁ ÖN ELŐSEGÍTENI GYERMEKE JÓ TELJESÍTMÉNYÉT?
GYERMEKE KÖZÖSSÉGBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, HELYE	HOGYAN TUD ÖN SEGÍTENI AZ ISKOLA VAGY AZ OSZTÁLY MUNKÁJÁBAN?	AZ ESETLEGES ISKOLAI KUDARCOK ÉS OKAIK
EGYÉB:		

Kérjük, értékelje az eddigi kommunikációt az iskola és Ön között!

(1: egyáltalán nem megfelelő, 5: teljes mértékben megfelelő)

AZ ISKOLA KOMMUNIKÁCIÓJA ÖN FELÉ					
HATÉKONYSÁG	1	2	3	4	5
GYAKORISÁG	1	2	3	4	5
MÓD, FELÜLET	1	2	3	4	5

AZ ÖN KOMMUNIKÁCIÓJA AZ ISKOLA FELÉ					
HATÉKONYSÁG	1	2	3	4	5
GYAKORISÁG	1	2	3	4	5
MÓD, FELÜLET	1	2	3	4	5

Köszönjük, hogy válaszaival segít a szülők és az iskola közti kommunikáció fejlesztésében!

2. TEMATIKUS EGYSÉG

MEGOSZTOTT FELELŐSSÉG

Közismert tény, hogy a pedagógusok és a szülők együtt felelősek kialakítani a gyermekekben a társadalomba illeszkedéshez, társas kapcsolataikhoz, egyszóval felnőtt életükhöz szükséges jártasságokat, képességeket. De ki mennyire felelős mindezért? Kinek milyen területen van több feladata? Milyen szinten kell együttműködnie a két félnek? Kié a nagyobb felelősség? Mennyire helyes dolog hárítani a másikra?

A mai, modern, jól működő társadalmakban a gyermeki jogok tiszteletbentartásával biztosíthatjuk a leendő felnőttek megfelelő fejlődését. A gyermeknek joga van többek között kifejezni véleményét az őt érintő dolgokról, joga van a vélemény-, gondolat- és vallásszabadsághoz, megilleti az egyenlő bánásmód, a fejlődéséhez szükséges, számára megfelelő körülmények biztosítása, az erőszak minden formájától való védelem.

Ugyanakkor az is a felnőtt társadalom felelőssége, hogy a jogaik mellett a kötelezettségeikkel is megismertessük őket, és olyan gyermekeket neveljünk, akik betartják az egyetemes és helyi törvényeket, szabályokat, és tiszteletben tartják a többi ember jogait, tulajdonát, véleményét.

Minden pedagógusban és persze szülőben él egy kép az „ideális diákról”, az „ideális gyermekről”. Elképzeljük, mennyire kellene jártasnak lennie az egyes kompetenciákban, elvárásaink vannak vele szemben, s közben reménykedünk, hogy sikerül felkészítenünk a nagybetűs életre.

2.FELADAT

A következő feladatban arra kérjük, hogy gondolja végig az ábra mellett megjelölt jártasságokat, képességeket, tulajdonságokat, területeket, és azt, hogy a szülő és a pedagógus milyen arányban felelős a kialakításukért, fejlesztésükért. Ki mekkora szereppel bír benne? Kérjük, hogy írjon százalékokat! Minden területhez kettőt: egy a szülő, egy pedig a pedagógus része. Az összeg legyen 100 %, területenként!

Egészséges gyermek Szülő: Tanár:		Időbeosztása, pontossága jó Szülő: Tanár:
Felnőttekkel jól kommunikál Szülő: Tanár:		Nagy munkabírási, feladatvégzése során kitartó Szülő: Tanár:
Tisztában van a kötelességeivel Szülő: Tanár:		Online felelősen kommunikál Szülő: Tanár:
Társaival megfelelően építi kapcsolatait Szülő: Tanár:		Higiénája jó, gondot fordít a tisztaságra Szülő: Tanár:
Jó magaviseletű Szülő: Tanár:		Gondos, alapos, törekszik a lehető legjobb eredményre Szülő: Tanár:
Jól alkalmazza az etikett szabályait, illedelmes Szülő: Tanár:		Tisztában van hibáival, beismeri ha tévedett Szülő: Tanár:

Képes életkorának megfelelően
önállóan cselekedni

Szülő:

Tanár:

Kíváncsi, érdeklődő, nyitott a világ
dolgaira

Szülő:

Tanár:

Javaslat: A feladatot vigye be szülői értekezletre, amennyiben osztályfőnök. Ha pedig teheti, adja oda kollégáinak is, hogy töltsék ki az osztályukba járó tanulók szüleivel. Érdeemes lehet erről egy kicsit a szülőkkel is beszélgetni.

3. TEMATIKUS EGYSÉG

A SZÜLŐK, MINT PÉLDAKÉPEK

„Amikor gondjaim voltak a suliban, segített, ha gondoltam valakire, akire felnéztem, és volt már hasonló helyzetben. Megpróbáltam követni a példáját. Könnyebben túljutottam a nehézségeken úgy, hogy volt példaképem” (Haley)

A gyermekek minden életkorban megtalálják azokat a személyeket, akiket saját fejlődésük során viszonyítási pontként kezelnek. Kezdetben a legfontosabb és többnyire egyetlen példakép a szülő, azonban a kor előrehaladtával, ahogy a gyermek egyre inkább megismeri a maga körül a világot, bárkiben megtalálhatja azt a példaképet, amelyhez hasonlítani akar.

Egy példakép segíthet elkerülni a problémákat, és elérni a gyermek céljait. De csak akkor, ha „jó” példaképet választ. A választott példakép hatással van a viselkedésre, a tettekre, értékválasztásra és így a gyermek jövőjére is. Mindenkinek vannak példaképei, de az ezekhez fűződő kapcsolat, annak erőssége egyénenként változó. Pedagógusként mi is lehetünk példaképek, illetve segíthetjük a tanulókat abban, hogy megfelelő, építő, inspiráló példaképeket találjanak.

A fiatalok között jellemző, hogy a közösségi média felületeken találnak rá a példaképeikre, akik sokszor nem valódi értékek közvetítői, vagy torz képet mutatnak magukról, életükről és így inkább veszélyesek, mint hasznosak.

Feladat: Gondolja végig, amikor 12-14 éves volt, kik voltak a példaképei? Mi vonzotta bennük? Hogyan látja őket ma, felnőtt fejjel?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pedagógusként fontos feladatunk, hogy a tanulókat megismertessük azzal, hogy nem csak a távolban csillogó hírességek lehetnek példaképek, hanem a közvetlen környezetükben is vannak sokan, akik valamiben példaértékűek, kiemelkedőek és példaként állhatnak előttük.

Kik lehetnek a példaképek a gyermekeknek?

- kortársak;
- felnőttek, például a szülők, tanárok, helyi közéleti személyiségek;
- híres személyek.

Feladat:

Mérje fel az osztályában, hogy melyik szülő, mit tudna bemutatni, ami példa lehet (nem csak a nagyon kiemelkedő dolgok lehetnek jó példák)!

Gondolja át, hogyan mérné fel saját osztályában a lehetőségeket!

3.FELADAT

Példakép térkép

Az osztályodban azonosítsd, melyik szülő tudna példát mondani (nem csak a nagyon kiemelkedő dolgok lehetnek jó példák)!

1. **Beszélgessen** az osztályában lévő gyermekekkel szüleik foglalkozásáról, szabadidős tevékenységéről, sportteljesítményéről, életútjáról. Vezesse rá a tanulókat arra, hogy bárki lehet pozitív, példaértékű személyiség, nem szükséges ehhez világraszóló teljesítmény.
2. **Készítsen kérdőívet** az osztály szüleinek részére, amivel előzetesen informálódhat arról, hogy ki, milyen példát mutathat. A kérdőív térjen ki az iskolai végzettségre, foglalkozásra, szabadidős és önkéntes, civil tevékenységekre is! (Fontos, hogy tudatosítsa a szülőkben, hogy nem kötelező a válaszadás!)
3. **Kezdeményezzen családlátogatást**, ahol megismeri a gyermekek szüleit! Írjon le pár kérdést, mit kérdezne meg, hogy kiderülhessenek a példaként állítható tulajdonságok, teljesítmények, attitűdök!

.....

.....

.....

.....

4. **Szervezzen közös programot** a szülőknek és a gyerekeknek, ahol a példaképek éltérbe kerülnek (családi nap, rendhagyó osztályfőnöki óra, projektesemény)! Írja le röviden, milyen programot szervezne, hogyan történne a lebonyolítás!

.....

.....

.....

.....

Reflexió

Gyakorló pedagógusként is szükség van arra, hogy néha megálljunk és visszatekintsünk az elmúlt időszakra, tanítási gyakorlatunkra és értékeljük azt. A szülőkkel kapcsolatos tanári munkát azonban nem lehet érdemjegyekkel értékelni.

A modul feldolgozása során néhány olyan részterületet érintettünk, amelyek talán hozzáadhatnak valamit a gyakorlatához, vagy megerősíthetik abban, amit csinál.

Kérjük, hogy ön maga számára készítsen egy leltárt és fogalmazza meg azt, hogy tanult-e valamit a modul teljesítése során, van-e valami, amit újra át fog gondolni, amivel érdemes többet foglalkozni, ami érzése szerint fejleszthető ezen a területen.

Ajánlott irodalom:

<https://www.edutopia.org/blog/parent-involvement-survey-anne-obrien>

<https://www.eduprise.co.uk/blog/the-dos-and-donts-of-school-communication-with-parents>

<https://www.waldenu.edu/online-bachelors-programs/bs-in-elementary-education/resource/nine-ways-to-improve-parent-teacher-communication>

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2158244014558030>

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03055698.2020.1740978>

<https://www.mdpi.com/2227-7102/10/3/69/htm>

<https://repositorio.ipv.pt/bitstream/10400.19/6392/1/EURO%282%29.pdf>

<https://www.mdpi.com/1660-4601/17/13/4838>

http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/9567/1/Zametska-Zalas_Keltyk-Zaborovska.pdf

https://www.researchgate.net/publication/254110305_Parents_as_role_models_Parental_behavior_affects_adolescents'_plans_for_work_involvement

SUPREM – SUCCESSFUL PREPARATION MODEL FOR SCHOOLS

2. SZELLEMI TERMÉK

A 2019-1-HU01-KA201-061091
PROJEKT KERETÉBEN KÉSZÜLT

A 3. modul szerzője

(A szülői együttműködés fokozása)

M-Around Tanácsadó és Szolgáltató Kft.

Maroslelei Általános Iskola

2021.

Az Európai Bizottság támogatása ezen kiadvány elkészítéséhez
nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők
álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé
ezen információk bármilyen felhasználásáért.
Projektazonosító: 2019-1-HU01-KA201-061091

